

## Dr. Gál Sándor (1957–2017)



Élt 120 évet. Nagy kár, hogy ezt mindössze hatvan év alatt tette... Az is igaz, ha nem padlógázzal vezetne volna élete virtuális versenyautóját, aligha alakíthatta volna ki állatorvosok ezrei számára a „GálSanyi” senki mással össze nem téveszthető jelenségét.

Véleményem szerint a legjobban felkészült gyakorló állatorvost veszítettük el a személyében. Első hallásra értelmetlennek tűnhet illet állítani, mert a mi szakmánk olyan sokrétű, hogy a szakmai teljesítményeket aligha lehetséges összevetni, kiválók pedig akadnak mindenfelé. Nem is csak a munka eredményében, hanem a módszerében mutatott be Sanyi különleges színvonalat: rendkívül alapos szakismeretét állandóan kiegészítette (ténylegesen, valóban, tehát ez nem csak irodalmi szófordulat) az egyes, felvetődő kérdésekkel kapcsolatosan, majd ezeket az információkat roppant logikusan használta fel. Higgadtan és gondosan elemezte az eseteket, majd sorra vette, milyen adatokra is volna szükség a továbblépéshez, és azokat hogyan lehet begyűjteni.

Itt jött Sanyi másik egyedi tulajdonsága: elképesztően nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkezett a vizsgálatok, a vizsgálati eredmények értékelése és a kezelések területén. Tátott szájjal olvastam megoldási javaslatait, amelyeket százsámra osztott meg a többi állatorvossal. Mivel nem volt hozzá alkalmas felület, hát készített erre egy megfelelő eszközt, amelynek a Hungarovet nevet adta. Fogalmam sincs, mekkora

információs rendszerré épült ki a közel másfél évtized alatt, de a ma 3006, ill. sajnos már csak 3005 állatorvos számára azt a lehetőséget kínálja, hogy pusztán saját aktivitásunkon múlik, milyen minőségű és mennyiségű szakmai ismerettel bővítjük.

Honnan eredt az ő tudása? Egyrészt megdolgozott érte. Alig hittem el, amikor hallottam, hogy csak két-naponta aludt, mert minden nap rendelt, másnaponta pedig állatkórházi ügyeletet adott. Én is ügyeltem ennyit, de alapvető volt a különbség: ő öt asszisztenssel, öt kezelőben szimultán, valóban végigdolgozta az éjszakákat. Meg utána a következő napot is. Tizenvalahány éven át.

Sanyi állatorvosi tevékenységét – ahogy abban a rendszerben szokás – folyamatosan dokumentálták, szakmailag értékelték, de nem a laikus, félrevezethető gazdák, hanem az állatkórházi hálózatot felügyelő állatorvosok és gazdasági szakemberek. Mennyire más helyzet ez ahhoz képest, mint amikor valaki a saját kétségeit, kudarcait senkivel meg nem osztja, nem is szembesül vele, gyógyulás vagy pusztulás után már általában el is feledi! Sanyi vizsgálati eredmények, nem pedig – népszerű önámítással – megérzés alapján alakított ki diagnózisokat, választott vagy javasolt kezeléseket, hirdetve a bizonyítékokra alapozott állatorvoslás tanait. Fáradhatatlan érdeklődése és hallatlan szakmai igényessége egyszerre segítettek benne, hogy egy kérdés tisztázásában minél messzebb eljusson, de egyben korlátozták is, nehogy túlzó megállapításokat tegyen. Egyszer sem találkoztam olyan szakmai kijelentésével, szóban vagy írásban, amely több lett volna, mint ami tényleg igazolható. Különleges önfegyelmek és a tudományos ismeretek feltétlen tiszteletének bizonyítékait látom ebben.

Itthon sokan nem tudtak mit kezdeni egy olyan személyiséggel, aki sosem emeli fel a hangját, nem vág oda bántó, pláne sértő kifejezést még annak sem, aki ezt vele szemben megengedte magának, de ugyanakkor nem megalkuvó. A Dunára emlékeztet ezzel a tulajdonságával: az ártalmatlanul sima felszínű folyó erejét akkor érzi meg az ember, amikor elkezd belegyalogolni. Egy hullám sem szükséges hozzá, de úgyszólván elsodor az erő, amint beljebb mész. Írásait és első előadásait meglehetősen értetlenség fogadta. Miért is jön ide bárki Amerikából megmondani nekünk, hogyan vizsgáljunk és gyógyítsunk állatokat, ráadásul üzleti alapon? Amire szükség van, azt mi is elég jól tudjuk, és némi önér-

zetért sem kell a szomszédba mennünk. Abból meg nyilván egy szó sem lehet igaz, hogy mindezt pusztán önzetlenül, a segíteni akarás szándékával tegye valaki – a kapitalizmusról mi mást tanultunk.

Sanyi bármely ellenvetést vagy ellenvéleményt vizsgálódva és elgondolkodva fogadott, amit a hazai szakmai közvélemény eleinte rendre félreértett. Mi hajlamosak vagyunk a biztos tudáshoz harsány és látványosan magabiztos fellépést elvárni, megfélemlítve róla, hogy valójában egy szakmai állítás nehezen állja ki az alapos vizsgálat próbáját. A szabadon hozzáférhetővé tett, kiválóan szemléltetett esetbemutatásai alapján bárki meggyőződhet róla, DR. GÁL SÁNDOR nem csak elhivatott, magasan képzett és különösen gyakorlott, hanem kiemelkedően segítőkész is volt a kollégáival szemben.

A szó legnemesebb értelmében úttörőnek tekinthető a praxismenedzsment témakörében, egyedülálló gazdasági hatást gyakorolva az állatorvosi praxisok jövedelmezőségére. Az állatgyógyászattal kapcsolatosan szolgáltatásról és pénzről beszélni éveken át eretnekségnek számított, és személyes támadásoknak volt kitéve az őt (és a valóságot) meg nem értők által. Később egyre többen ismerték fel, hogy a szakmaiság és az üzlet nem zárják egymást, hanem kölcsönösen erősítik. Az állatorvos által az ügyfélnek teendő tisztesítéses üzleti ajánlatban Sanyi számára az erkölcsileg helyes magatartáson legalább akkora volt a hangsúly, mint a jövedelmezőségen, és a beteggel, valamint gazdjával szembeni felelősség talán a legfontosabb tanításának tekinthető. Egyik írásában azt tanácsolta: ajánljuk mindig a legjobb, legmagasabb szintű szolgáltatásunkat! Nem, soha nem azt mondta, hogy irreális összeget kérjünk el a szolgáltatásunkért, ellenkezőleg: reálisat! Ugyanakkor tegyük meg mindig a maximumot, vagy legalább legyünk rá készen. Lehet-e ennél jobb módja a fejlődésnek?

Sanyi ezen az úton járt, és bárcsak tovább tette volna! A saját betegségét, sőt, az állapotát is olyan elemzően, egyúttal bölcsen kezelte, mint pácienseinek problémáit. A halálát napokkal megelőző Mócsi-díj

átadási ünnepsége nem feledhető eseményre sikerült. A Kamara vezetői, az Egyetem és a Főosztály képviselői, barátok valamint családtagok együtt köszöntöttek otthonában, ahol tökéletes szellemi állapotban és örömmel fogadta az elismerést kollégáitól. Számára az állatorvosok különleges jelentőségűek voltak, értük akart mindig tenni, és jól esett neki, hogy ezt ők viszonozták. Pontosan tudta, hogy nem sok van neki hátra. Megrendítő volt a fenyegetés, elveszíteni egy igazán jó embert, fájdalmas tudomásul venni a karunkat ért veszteséget, de felemelő és megtisztelő érzést adott találkozni még utoljára vele, érezni szellemi erejét, nagyságát.

DR. GÁL SÁNDOR Budapesten született, 1981-ben végzett az Állatorvostudományi Egyetemen, majd két-két évig előbb a debreceni, utóbb a székesfehérvári állatkórházban ismerkedett a szakmával. Harmincegy év következett Indianapoliban, ahol állatkórházban dolgozott, és saját kórházat is alapított, működtetett, amelyen keresztül hasznos ismeretek tömegét osztotta meg a magyar állatorvosokkal. Nyolc éve – barátjával – létrehozta a Hungarovet állatkórházat is Budapesten, beépítve viszonylag rövid élete ellenére hatalmas szakmai tapasztalatát.

A „magyar” számára kezdettől nem csak az országhatáron belül élő honfitársait jelentette, de rajtuk kívül észt, lett, litván, román, szerb és szlovák állatorvosoknak is tanított, segítette őket, utánozhatatlan aktivitással.

Informatikában való jártassága, és a szakmai dokumentációk fontosságának felismerése, na és persze önzetlensége megmutatkozott abban is, hogy a Hungarovet fórum mellett a Magyar Állatorvosok Világszervezetének, a Magyar Állatorvosi Kamarának, valamint közel hatvan hazai praxisnak készített ajándékként honlapot, informatikai és egyéb konferenciák sorát szervezte állatorvosoknak.

Sanyi, Sanyi, hiányozni fogsz, és sokunknak, sokszor jutsz majd az eszébe.

**Dr. Lorászkó Gábor**